

[Bjørn Westh]

tragtninger. Jeg er fuldstændig enig i, at vi alle må have et ønske om, at vi skal have et selvhjulpent erhverv, men jeg synes ikke, man siger så meget om, hvordan det bliver det, i rapporten, og det er måske deri, det defensive ligger. Godt nok taler man om, at der er et svagt punkt: rentebelastningen, gældsprocenterne, men der står jo ikke noget om, hvad man vil gøre ved det. Godt nok er der omtale af, at man kommer i en vanskelig konkurrencemæssig situation, men selv om regeringen selv har bestilt en rapport om levnedsmiddelindustriens udvikling, så omtaler man overhovedet ikke, hvilke muligheder der kunne være f.eks. i at lave et forskningsarbejde om at udvikle levnedsmiddelindustrien som påpeget af ATV-Instituttet og Juhl-Jørgensens Institut. Regeringen har selv bestilt rapporter, men siger alligevel ikke noget om det.

Det er vel også defensivt over for planteavlren. Hvad skal han gøre andet end at stoppe i lommen, at han nok går fallit, når han læser denne plan? Har man overhovedet nogen tanker om det? Har man nogen tanker om omstilling til andre afgrøder? Har man nogen tanker om non-food? Kunne man ikke have rejst et perspektiv for de mennesker? Det har man ikke prøvet. Jeg ved, det er svært, men det virker alligevel defensivt, når man slet ikke gør det.

Landbrugsministeren siger, at vi må have indtjening og vilkår som i andre lande. Javel, men er det egentlig ikke en fordel, at danske landmænd på et tidligere tidspunkt end hol-lænderne er blevet stillet over for nogle miljøkrav? Er det nødvendigvis noget dårligt for landmændene, at de bliver udfordret på et tidligere tidspunkt, inden problemerne bliver alt for uoverkommeligt voldsomme?

Med hensyn til landdistrikterne og udviklingen dér forstod jeg det nærmest sådan, at landbrugsministeren havde opgivet det, for det havde man talt om før, og det var alligevel ikke lykkedes. Men er det ikke for opgivende over for landdistrikterne bare at sige, at vi skal halvere antallet af landbrug, vi skal have så og så meget jord ud af produktion, vi skal af med så og så mange køer, og så bliver der sikkert affolket? Kunne man ikke prøve at sige et eller andet, selv om det er svært?

Man siger ikke noget som helst om forskning og miljø. F.eks. ved vi, at fosforproblemet måske kunne løses gennem en ændret fodring; hvorfor siger man ikke noget om, at man også

kan forske i miljøforhold, og at det kan føre til, at det bliver lettere for den enkelte landmand at klare problemerne? Det står ikke omtalt. Det er da på en eller anden måde defensivt, at man ikke tager sådanne emner op.

Derfor synes jeg ikke, man kan bebrejde landbruget, at de siger, at redegørelsen er defensiv på en lang række af de områder, man mente, der lå i det, når man taler om et bæredygtigt landbrug som et bredt begreb. Sådan tror jeg landbruget opfattede det og ikke kun bæredygtigt i miljømæssig forstand. Jeg synes derfor, at kritikken er berettiget. Jeg ved vel, at det er svært, men man kunne, synes jeg, godt have hejst nogle signaler, der kunne give dem, der arbejder i landbruget, nogle flere håb.

Så lige nogle enkelte bemærkninger. Fru Marianne Jelved taler om, at det kunne være, at man skulle ændre landbrugsloven. Megel vel, det vil vi da gerne være med til at se på.

Hr. Rønholt talte om tilbudspligt. Jeg mener ikke, der er noget, der hedder tilbudspligt, men det er et gammelt ønske fra husmændene, og når hr. Rønholt rejser spørgsmålet her, så synes jeg da, at vi må kunne tage det op – også mere end det, der ligger i loven allerede nu.

Men sagen er jo, at regeringen vælger regulering frem for det, andre har sagt om, at vi kunne gøre det mere markedsøkonomisk. Vi har jo samme mål alle sammen. Regeringen, hr. Mejdahl og hr. Rønholt siger, at det slet ikke må være kvoter, men i og for sig synes jeg, at man stikker folk blå i øjnene, for det, der står om reduktion af forbruget af handelsgødning, er jo en kvote pr. ejendom. Hver enkelt mark skal vurderes hvert år, og det skal kontrolleres, både hvordan man laver budgettet, og om man følger budgettet. For hver mark, for hver ejendom skal det gøres op, og der skal være prøver og kontrol hele vejen igennem. Det er så tæt, man kan komme på, at hver ejendom har en individuel kvote i gødning under hensyntagen til, hvor den ligger i Danmark, hvilket sædskifte den har, og hvor mange husdyr den har. For hver ejendom skal det gøres op.

Derfor synes jeg, regeringen er meget tæt på kvoter, og vi behøvede måske slet ikke at tale os så meget fra hinanden. Vi må vurdere i udvalget, om den ene eller den anden måde giver det bedste resultat, og til syvende og sidst må man jo afveje fordele og ulemper.